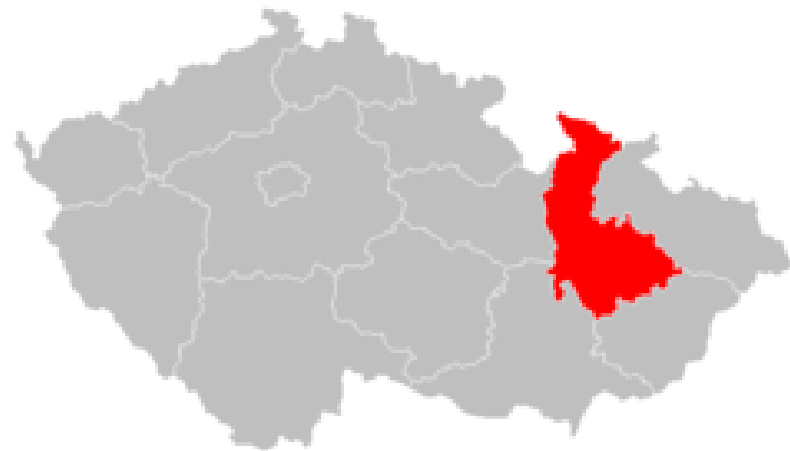

Bio v regionu Olomouckého kraje

Ing. Andrea Hrabalová, externí konzultant ČTPEZ

4. října 2016, Olomouc

Olomoucký kraj a ekologické zemědělství

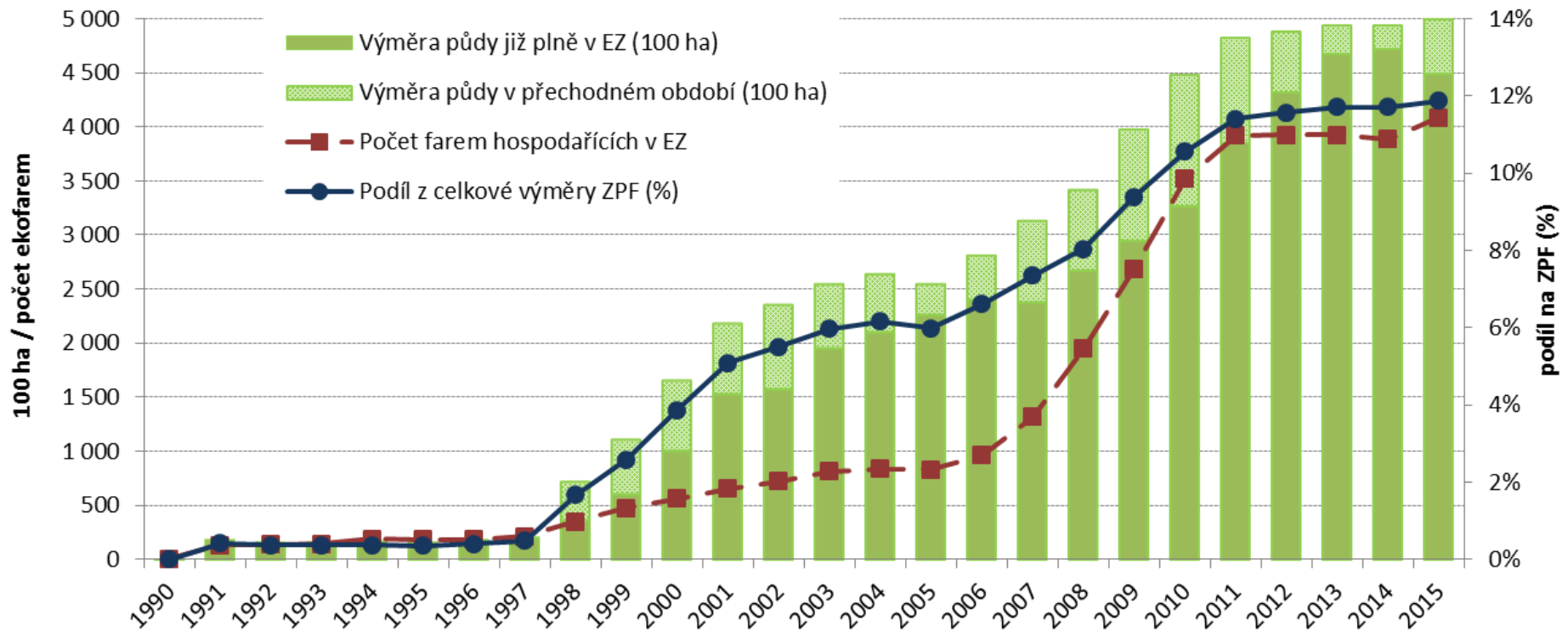
Olomoucký kraj

- zemědělsky obhospodařována je polovina výměry kraje (odpovídá průměru ČR)
- dominuje hospodaření na orné půdě (travní porosty zabírají jen pětinu zemědělské půdy)
- druhá nejnižší výměra TTP (mimo Prahu)

Kraj	Počet obyvatel (tis.)	Výměra (tis. ha)			Podíl z.p. na celkové výměře	Podíl TTP na z.p. (%)	Výměra z.p. na 1 obyvatele (ha)
		celkem	zem. půda	TTP			
Hl. m. Praha	1 259	50	20	1	0,40	4,39	0,02
Středočeský	1 315	1 102	660	72	0,60	10,92	0,50
Jihočeský	637	1 006	489	166	0,49	33,94	0,77
Plzeňský	575	756	378	110	0,50	29,14	0,66
Karlovarský	299	331	124	67	0,37	53,72	0,41
Ústecký	824	533	275	73	0,52	26,58	0,33
Liberecký	439	316	140	66	0,44	47,52	0,32
Královéhradecký	552	476	277	71	0,58	25,64	0,50
Pardubický	516	452	271	62	0,60	22,73	0,52
Vysočina	510	680	409	82	0,60	20,10	0,80
Jihomoravský	1 173	720	425	30	0,59	7,12	0,36
Olomoucký	636	527	278	57	0,53	20,38	0,44
Zlínský	585	396	193	58	0,49	29,84	0,33
Moravskoslezský	1 218	543	274	86	0,50	31,50	0,22
Celkem	10 538	7 887	4 212	1 001	0,53	23,76	0,40

Vývoj výměry půdy a počtu farem v EZ a podílu na celkovém ZPF (1990-2015)

- Aktuálně (říjen 2016) hospodaří v ČR ekologicky 4 265 farem na celkové výměře cca 500 tis. ha, což představuje 12% podíl na celkovém ZPF.
- Za 10 let vzrostla výměra téměř dvojnásobně z původních 255 tis. ha v roce 2005 a počet farem stoupl více než 5krát (z 829 v 2005).

Zastoupení EZ v krajích ČR

- největší plochy půdy v EZ se nacházejí v pohraničních hornatých okresech Jihočeského, Plzeňského, Moravskoslezského, Karlovarského a Ústeckého kraje.

Zemědělská půda v režimu ekologického zemědělství

5 nej biookresů:

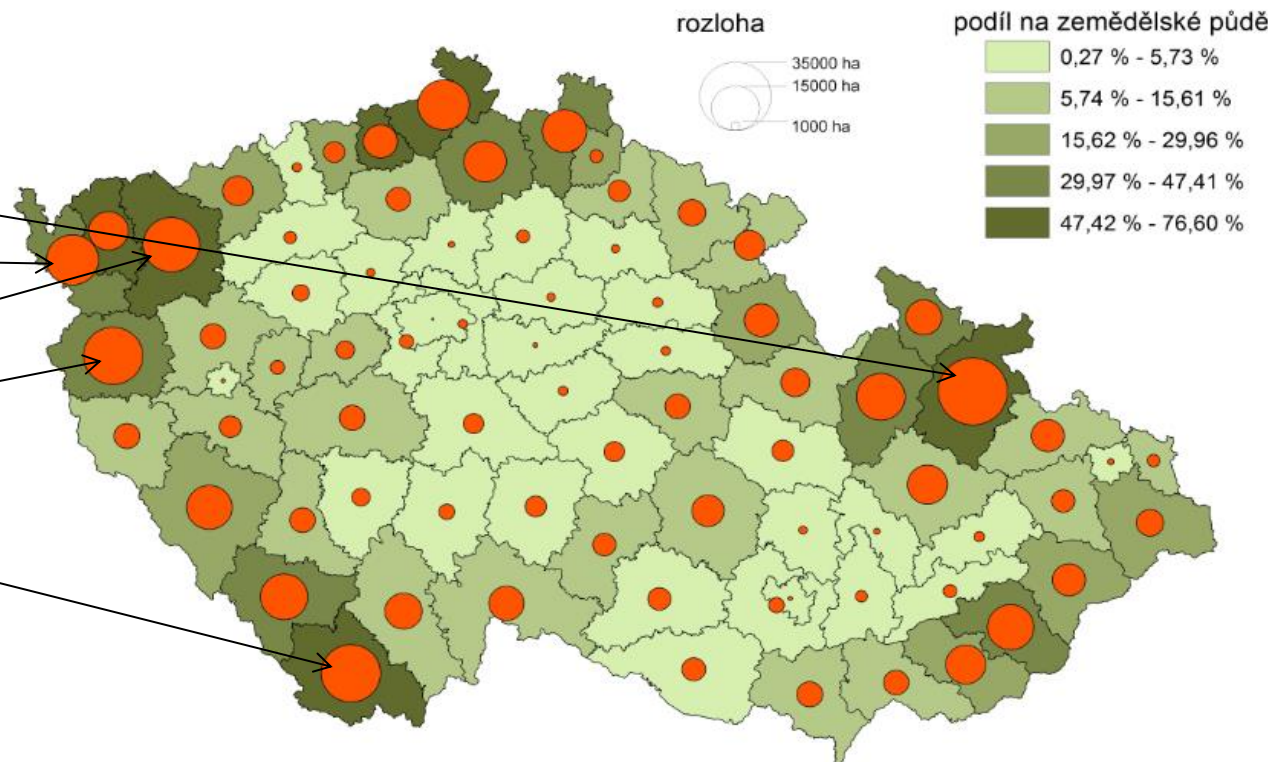
Bruntál

Cheb

Karlovy Vary

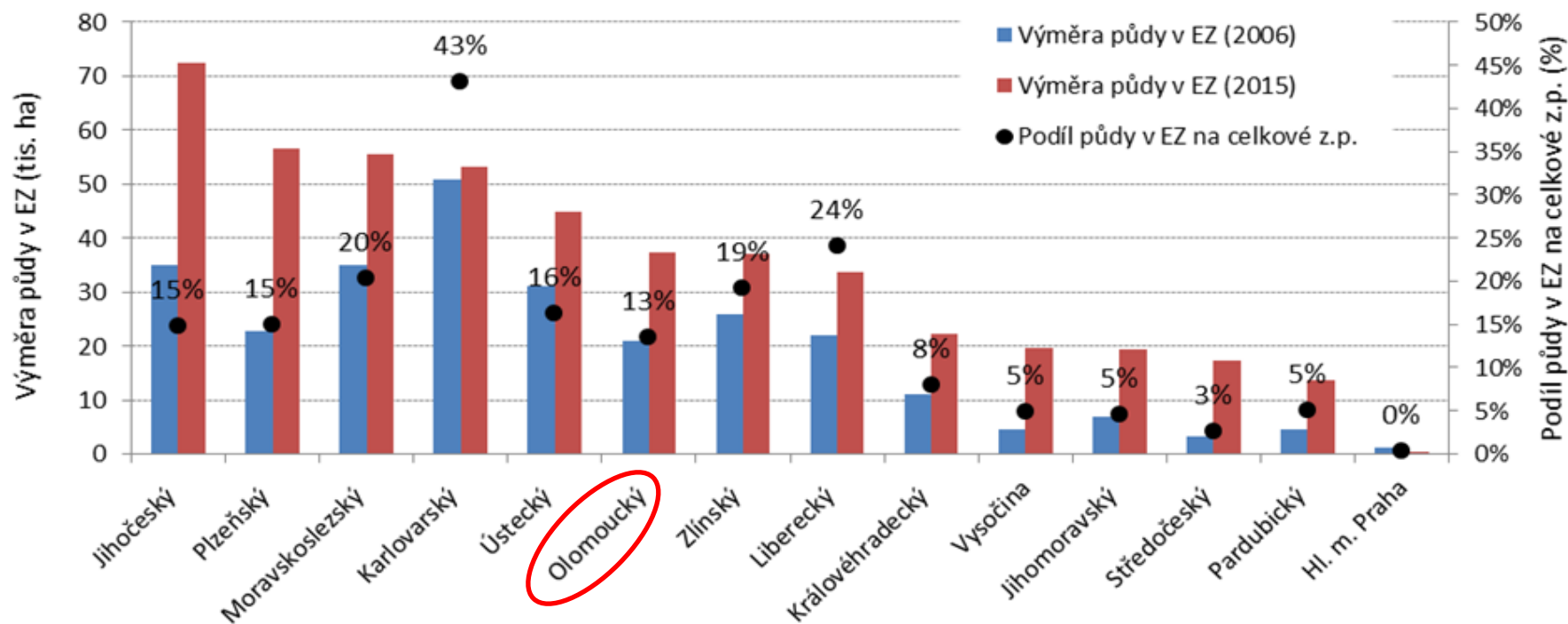
Tachov

Český Krumlov

Zastoupení EZ v Olomouckém kraji

- aktuálně 260 ekofarem na 37,2 tis. ha, což představuje 13% podíl na celkové zem. půdě kraje
- každá desátá farma v kraji již hospodaří ekologicky
- za 10 let počet ekofarem vzrostl téměř trojnásobně a plocha se téměř zdvojnásobila

Užití zem. půdy v EZ – ČR x Olomoucký kraj

- ČR: více než 40 % trvalých travních porostů, okolo 2 % orné půdy a 9 % ploch trvalých kultur je v EZ
- Olomoucký kraj: více než 60 % TTP, přes 1 % orné půdy a téměř 8 % ploch trvalých kultur (sadů)
- *třetí největší průměrná velikost ekofaremu (151 ha), po Karlovarském a Ústeckém kraji*

Ukazatele	Celkem	Orná půda	TTP	TK	Vinice	Sady
Zemědělská půda - celkem (ČR)	4 211 936	2 971 958	1 000 622	75 571	19 811	45 612
z toho Olomoucký kraj	278 209	205 594	56 707	3 790	16	2 748
podíl kraje celkem	6,6%	6,9%	5,7%	5,0%	0,1%	6,0%
Zemědělská půda - EZ (ČR)	482 665	67 098	408 551	6 844	940	5 894
z toho Olomoucký kraj	37 314	2 643	34 372	286	0	282
podíl kraje v EZ	7,7%	3,9%	8,4%	4,2%	0,0%	4,8%
Podíl půdy v EZ (ČR)	11,5%	2,3%	40,8%	9,1%	4,7%	12,9%
Podíl půdy v EZ (Olomoucký kraj)	13,4%	1,3%	60,6%	7,6%	0,0%	10,2%

Ekologické zemědělství v Olomouckém kraji - rostlinná výroba

rozloha ekologicky obhospodařované
orné půdy

Chov hosp. zvířat v EZ - ČR x Olomoucký kraj

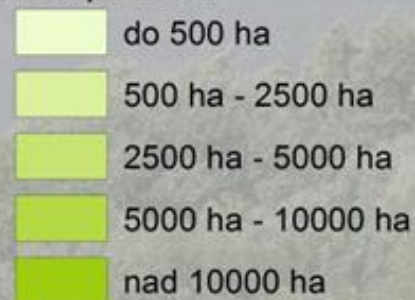
- ČR: téměř 17 % skotu (2% dojníc), 44 % ovcí, 36 % koz a 21 % koní je chováno ekologicky
- Olomoucký kraj: téměř pětina skotu, více než polovina ovcí, téměř 75 % koz a čtvrtina koní
- pátý nejvyšší podíl počtu koz na jejich celk. počtu v EZ

Ukazatele	Skot	z toho dojnice	Ovce	Kozy	Prasata	Drůbež	Koně
Počet zvířat celkem (ČR)	1 407 132	368 552	231 694	26 765	1 559 648	22 508 192	33 716
z toho Olomoucký kraj	94 735	25 092	9 962	1 238	98 020	616 209	1 695
podíl kraje celkem	6,7%	6,8%	4,3%	4,6%	6,3%	2,7%	5,0%
Počet zvířat v EZ (ČR)	237 635	7 370	102 523	9 656	1 761	41 320	7 022
z toho Olomoucký kraj	18 175	463	5 173	902	9	0	406
podíl kraje v EZ	7,6%	6,3%	5,0%	9,3%	0,5%	0,0%	5,8%
Podíl zvířat v EZ (ČR)	16,9%	2,0%	44,2%	36,1%	0,1%	0,2%	20,8%
Podíl zvířat v EZ (Olomoucký kraj)	19,2%	1,8%	51,9%	72,9%	0,0%	0,0%	24,0%

Ekologické zemědělství v Olomouckém kraji - živočišná výroba

rozloha ekologicky obhospodařovaných trvalých travních porostů

Počet výrobců biopotravin - ČR x Olomoucký kraj

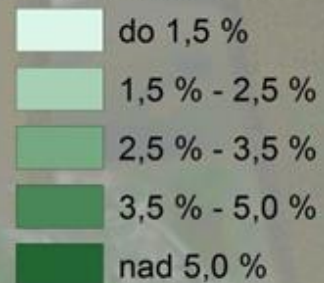
- ČR: registrováno 541 výrobců biopotravin, tj. 2,6% podíl z celkového počtu výrobců v ČR
- Olomoucký kraj: registrováno 33 výrobců biopotravin, tj. 2,6% podíl z jejich celkovém počtu v kraji – *hodnota odpovídající průměru ČR*
- pátý nejnižší podíl faremního zpracování (třetina výrobců) - *potenciál rozvoje faremního zpracování*

Ukazatele	Zemědělci	Výrobci potravin	z toho faremní výrobci
Počet - celkem (ČR)	48 554	20 566	x
z toho Olomoucký kraj	2 362	1 252	x
podíl kraje celkem	4,9%	6,1%	x
Počet - EZ (ČR)	4 084	541	221
z toho Olomoucký kraj	247	33	11
podíl kraje v EZ	6,0%	6,1%	5,0%
Podíl počtu v EZ (ČR)	8,4%	2,6%	x
Podíl počtu v EZ (Olomoucký kraj)	10,5%	2,6%	x

Ekologické zemědělství v Olomouckém kraji - výrobci biopotravin

podíl výrobců biopotravin
na výrobcích potravin v okresech

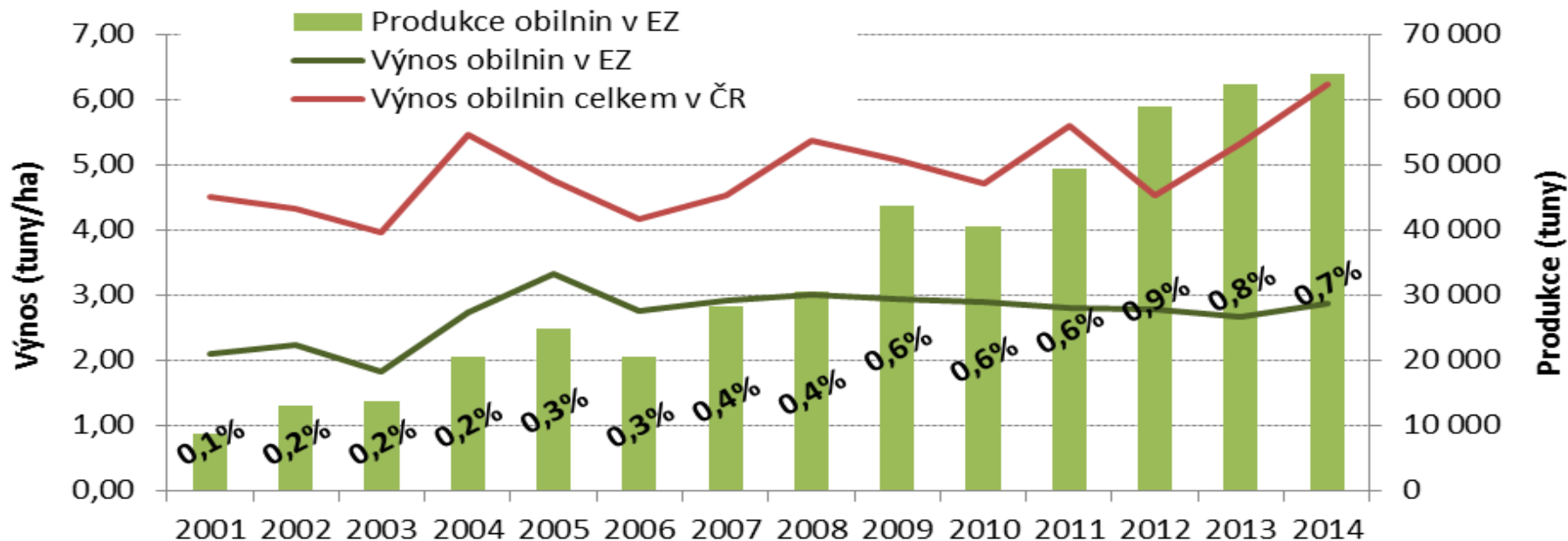
Cuketky

Produkce bioobilí

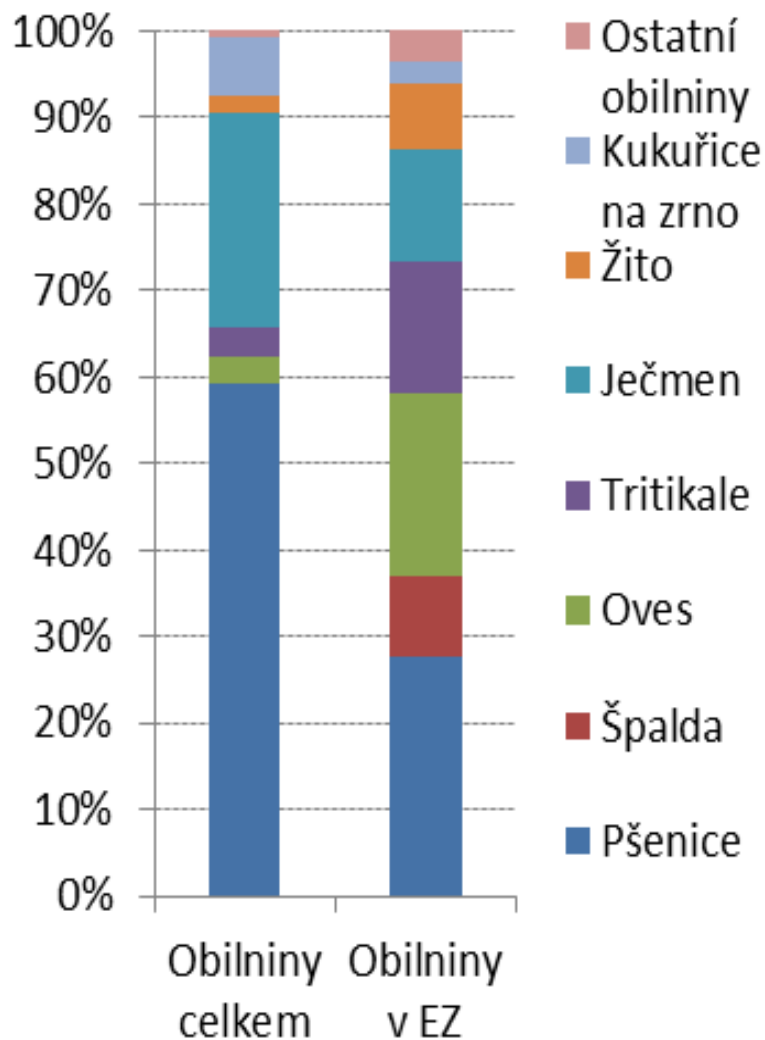

Vývoj produkce bioobilí a srovnání výnosů v EZ a celkem v ČR (2001-2014)

- obilniny patří společně s píceňinami mezi hlavní plodiny na orné půdě v EZ (43% a 45% podíl) - loni ekozemědělci zaseli okolo 28 tis. ha
- od r. 2001 vzrostla produkce bioobilnin více než 7x na 64 tis. tun (*data 2014*), což představuje 0,7% podíl na celkové produkci obilnin v ČR, téměř 3x vzrostla plocha
- v průměru jsou výnosy v EZ trvale o 40 až 50 % nižší než při konvenčním hospodaření

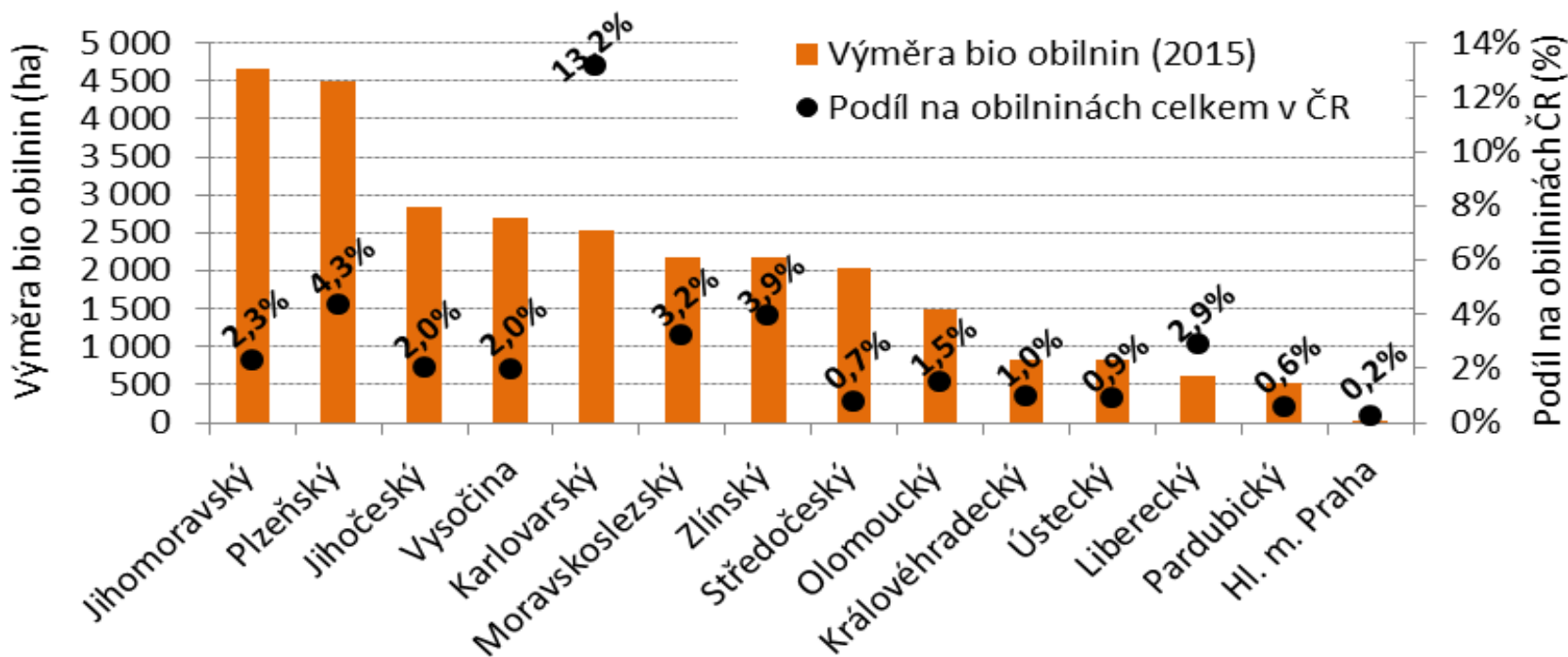
Struktura pěstovaných obilnin – EZ x konvence

- Struktura pěstovaných obilnin v ekologickém hospodaření se výrazně liší od konvenčního zemědělství, kde dominuje pěstování pšenice a ječmene (*85% podíl*).
- V EZ je skladba obilnin mnohem pestřejší, pěstovány jsou minoritní druhy jako je špalda, pšenice tvrdá, pohanka, proso a další...
- Minoritními plodinami se však stává dnes i oves či žito.

Výměra ploch bio obilnin v EZ dle krajů (2015)

- největší plochy ekologicky pěstovaných obilnin najdeme v Jihomoravském a Plzeňském kraji (třetina ploch v EZ) – tyto mají i největší plochy orné půdy v EZ
- nejvyšší zastoupení obilnin v EZ na jejich celkové výměře však najdeme v Karlovarském kraji (13% podíl)
- V Olomouckém kraji je oseto obilninami cca 1 500 ha v EZ, tj. necelé 2 % z jejich celkové výměry v kraji

Uplatnění bio obilovin z ekofarem

- na trhu se uplatňuje zhruba polovina produkce bioobilovin (30 tis. tun), druhá polovina zůstává na ekofarmách ke krmným účelům a jako osivo
- z prodané produkce míří odhadem dnes již více než polovina objemu do zahraničí, většinou v biokvalitě
- nejvíce se vyváží proso (přes 80 % objemu), žito a špalda (přes 50 % prodaného objemu)
- možnosti odbytu:
 - prodej napřímo do zahraničí
 - prodej do zahraničí prostřednictvím soukromých obchodních společností
 - prodej prostřednictvím odbytové organizace PRODEJ BIO s.r.o., často také do zahraničí
 - prodej na domácím trhu – nejčastěji mlýnům v případě potravinářského použití nebo jiným farmářům v případě využití jako krmiva

Uplatnění bio obilovin z ekofarem

- registrováno je 11 mlýnů - jsou však specializované na konkrétní druh obilí a některé z nich bio reálně nedělají, resp. nikoli celoročně:
 - Bílý mlýn Kepka - *jen oves*
 - Konkordia – *jen kukuřice*
 - L.Klíma automatické mlýny Křesín (2 mlýny – Křesín a Čistá)
 - Mlýn Bitovčice (Ivan Laška) – *hlavně špalda a žito, ale i pšenici*
 - Pohankový mlýn Šmajstrla – *čistě pohanka*
 - Mlýn Hamr (Vladimír Touš) – *zejména oves*
 - **Pro Bio obchodní společnost – (3 mlýny: bezlepkový, čistě pro pšenici, mix plodin)**
 - Mlýn Perner Svijany – *bio nyní neprovozuje*
- návazně okolo 20 výrobců realizuje výrobu pekařských a cukrářských biovýrobků...

Kontakt:

Ing. Andrea Hrabalová

konzultant pro statistiky a data o EZ

Česká technologická platforma pro ekologické zemědělství

Mobil: +420 737 852 515

Mail: ahrabal@upcmail.cz

Mail: andrea.hrabalova@ctpez.cz

www.ctpez.cz

